

4 digte
Carsten Ploug Olsen

*Er lidelses ophør mulig eller bare ønskelig?
Hvordan skulle vi uden den vide når vi går vild?*

I

Ved midvinter
Klinger mørkets node
Dybt så dybt det kan
Og så fødes lyset
Stille

II

Ved midvinter
I skumring i indre by i en sidegade
Et træ af lys synger i stilheden
Sne daler som sorg og velsignelse
Jo mørkere det bliver
Jo klarere dets lys
Jo mere indtrængende dets sang
Kom, synger det

III

Ved vintersolhverv
I mørkets inderste
Et hjerteformet foster svæver
Et brev fra fremtiden
Hør, det svarer det syngende træ
Hjertet begynder at lyse
Se, barnet fødes

Hvis i nat
Havet violet og skummende
Månen hæver sig blegt i sølv
Skovbrynets dybe skygge
Her går mennesker i både
Ud på havet stævner de
Bådene hvide pile i mørket
Her hvor alting begynder

Hvis i skoven
Præsten lader hesten gå som den vil
Kappen skjuler hans krop men ikke blikket

Forgæves søger det at sprede mørket
Hans hår stålgråt under en sort hat
Engang elskede han levede han
Han søger igen kærligheden
Skoven tung og gammel som verden

Hvis i bådene
Minderne furer hans ansigt
Han søgte og fandt og spottede
Det hellige land fuld af ild og støv
Hun søger at trække ham væk fra det forfærdelige
Han ryster hende af som et generende insekt
Vantro stirrer han mod korset råber
'Se, den højeste har forladt dig'

Hvis i havet
Månen søger under det sorte spejl
Sletter hvor alt bevæger sig langsomt
Stormen deroppe roen hernede
Engang elskede hun nu ikke mere
På et leje af tang og drømme ligger hun
Halsen drejet unaturligt mod venstre
Havet vugger blidt hendes ansigt
Ligealdigt

Klippen skærer himlen af med sløv klinge
Tågens fugtige tunge glider ned fra tinderne
Hans krop og hænder og ben et sort løbende kors
Månen ser og ser ikke han ser og vil ikke
Kvinden i hytten han løber fra
Lyset i vinduet dernede roligt brænder det
Flammer slikker opad hans ryg pisker ham frem
Med en ed drejer han ad stien ind i skoven

Jægeren sporer hesten her har han været
Kviste brækket af strimler af tøj i træernes nåle
Han bander lavmælt snuser ind taber sporet finder det igen
'Tilgiv dine fjender' husker han pludselig sindet mildnes
Så strammer hadet igen hans kæber hænder knyttes
Det forjættede land landet der flyder med mælk og honning
Og blod, tænker han i den tidlige morgen for enden af vejen
Byttet står med ryggen mod klippevæggen øjne bundløse af rædsel

Kvinden knuger hænderne mod brystet
Idet han styrter i dybet hører hun skrig
Er det ham eller hende eller klipperne der skriger
Nu kommer hendes herre i hånden vennens hat
Den han i går lagde på dragkisten med et smil og leende øjne
Herren ser bydende på hende og igen hører hun ekko af skrig

Hendes hjerte knuges langsomt til en sort sten trodsigt stirrer hun igen
Med dette hjerte der pumper tjære rundt i hendes krop skal hun leve

Knap et år efter høres igen skrig mellem klipperne
Et ekko af min fars skrig men det er mit skrig mit første
Jeg søger ham med hans øjne og min mors og deres bøddels
Tidligt strejfer jeg om i skovene og på øde stier solen brænder sneen lyser
I mit bryst banker min mors hjerte knuget døende under det blev jeg til
Jeg er parat til at tro alle løgne og ikke sandheden netop ikke den
De kalder mig bastard en uægte en skiftning mit blik søger i dybet
Skriften taler om nåde herren lærte mig det tidligt selv søger jeg kun
Fred

2. December 1899, kaptajn nat barfields logbog

Vi har i dag rundet cap horn i magsvejr vinden spiler kun lige storsejlet ud
Bølgerne kommer rullende fra syd og hæver og sænker os en 30-40 m fra top til bund
De kommer fra et sted hvor der ikke bor mennesker der er det sommer nu og evigt lys
Besætningen har det godt dog er der tegn på storm på himlen det bekymrer mig
Jeg tænker på dem oppe nordpå og mørket der og hvad denne ekspedition vil bringe
Forhåbentlig solid videnskab som følge af de data om livet her vi indsamler
Kokken laver fortrinlig mad ud af lidt et held at vi fik ham ombord han er sin løn værd
Vi spiser alle med god appetit vi er ved godt mod og rolige men længes vist alle hjem

19. Juni 1873, fra student nathaniel barfields dagbog

I aftes var jeg til en storslået banquet hos min fars overordnede, mr Smalling, i kompagniet
Der traf jeg mrs danthon arving til en millionformue efter hendes far, Sir edgar yoll
Med det samme jeg så hende følte jeg mig kastet ud på et dybt vand ulig alt jeg kender
Jeg så hende som gik hun højt over mig på havoverfladen jeg selv var på havets bund
Hun er vel omkring 4 år ældre end jeg og gift jeg var jæger og hun mit bytte, gud hjælpe mig
Da vi først så ind i hinandens øjne skjulte hun straks efter blufærdigt et smil (?) bag viften
Jeg følte en brændende attrå efter at trænge ind bag og finde , hvad? Jeg ved det ikke
Dette noget der måske er en tomhed en tom tavle jeg skriver mine inderste længsler på

3. December, fragment af kaptajn Barfields logbog, sted ukendt

...(ord mangler)...storm...(ord mangler)...i to dage, ved ikke hvad der er himmel eller hav...
Bølgerne slår som tunge forhamre mod skroget...(ord mangler)...djævles hyl...
...(ord mangler)...havet koger...(ord mangler)...den yderste straf...(ord mangler)...hjælpen k...
...vi har for længst opgivet at bjerge...(ord mangler)...livet i behold?...(ord mangler)...
...vi hugger stormasten om, hvis...(ord mangler)...er det kyst jeg ser...
...som en savklinge...(ord mangler)...mine skuldre smerter, måske er de begge br...
...jeg ved ikke...(ord mangler)...jeg ved heller ikke hvor mange vi er til...(ord mangler)...
...(ord mangler)...gud give mig en rolig tanke...(ord mangler)...fortabte...(ord mangler)...

5. Maj 1907, fra nathaniel barfields dagbog, et sted på yangtze floden

Plages af insekter jeg ikke kender navnene på de bider uden persons anseelse alle
Xi kommer med et kvarters mellemrum og fylder mit glas med en ukendt grøn væske

Hvad er det stærkest smertestillende middel østen har frembragt, buddha eller opium?
For mig er det et fedt det holder længslens tavle ren ubeskrevet men er det ikke døden?
Så længe der er kærlighed i verden er der lidelse hvis den forsvinder er vi fortabte
Hvis den bliver har vi en chance skulle vi ikke have medfølelse med de lidende med os selv?
Hvorfor antage at lidelsen kan forsvinde, hvorfor drømme opiumsdrømme, rene og tomme
Hvis jeg ikke elsker føler jeg ikke smerte men lever heller ikke jeg bekender det store
Mysterium

Note: Alle fire digte er også tilgængelige på min blog; her dog i let bearbejdet form

CPO 2017